

Sygn. akt III KK 104/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Andrzej Tomczyk

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brylińska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Kozłowskiej,
w sprawie **M. M.**

skazanego z art. 207 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 8 stycznia 2020 r.

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w G.

z dnia 2 marca 2018 r., sygn. akt V Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 31 maja 2017 r., sygn. akt II K (...),

**uchyla punkt I. zaskarżonego wyroku i w tym zakresie
przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego
rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G. wyrokiem z dnia 31 maja 2017 r., sygn. akt II K (...) uznał M. M. za winnego po pierwsze przestępstwa z art. 207 § 1 k.k., za które wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę roku ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym oraz po drugie przestępstwa z art. 190a § 1 k.k., za które wymierzył mu karę 100 stawek dziennych grzywny, określając wysokość stawki dziennej na 50 zł. Ponadto, tytułem środka karnego, Sąd orzekł wobec oskarżonego zakaz zbliżania się do J. B. na odległość mniejszą niż 10 metrów na okres 3 lat oraz zakaz kontaktowania się z J.B. na okres 2 lat. Zasądził również od oskarżonego na rzecz J. B. kwotę 10 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 2 marca 2018 r., sygn. akt V Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec M. M. kary 3 miesięcy pozbawienia wolności na okres próby 3 lat. Nadto, zobowiązał oskarżonego do informowania sądu o przebiegu okresu próby. W pozostałym zakresie Sąd odwoławczy utrzymał wyrok w mocy.

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację na niekorzyść skazanego wniósł Minister Sprawiedliwości-Prokurator Generalny, zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego materialnego, tj. art. 70 § 2 k.k. i art. 73 § 2 k.k., „polegające na ich niezastosowaniu i odstąpieniu od orzeczenia obowiązkowego środka probacyjnego w postaci dozoru kuratora sądowego pomimo ustalenia, iż oskarżony M. M. popełnił przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. stosując przemoc fizyczną wobec pokrzywdzonej wspólnie z nim zamieszkałej, a zatem jest sprawcą, który popełnił przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, co spełnia dyspozycję wskazanych przepisów mających obligatoryjny charakter”.

Podnosząc powyższy zarzut, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna.

Zgodnie z dyspozycją art. 70 § 2 k.k. „w wypadku zawieszenia wykonania kary wobec sprawcy młodocianego oraz sprawcy, który popełnił przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, okres próby wynosi od 2 do 5 lat”. W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy uznał M. M. za winnego popełnienia m.in. przestępstwa z art. 207 § 1 k.k., polegającego na znęcaniu się nad zamieszkującą wspólnie z nim żoną. Zatem Sąd odwoławczy, decydując się na zawieszenie wykonania orzeczonej za to przestępstwo przez Sąd I instancji kary 3 miesięcy pozbawienia wolności - przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. - w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. do 15 kwietnia 2016 r.- winien określić okres próby nie na podstawie ogólnego przepisu art. 70 § 1 k.k., lecz na podstawie art. 70 § 2 k.k. Zważywszy na fakt, że Sąd odwoławczy wyznaczył maksymalny, wynikający z art. 70 § 1 k.k., 3-letni okres próby, to choć mieści się on w przewidzianym w art. 70 § 2 k.k. okresie próby wynoszącym od 2 do 5 lat, to jednak uzasadnionym jest twierdzenie, że prawidłowe zastosowanie przepisu określającego nakazany okres próby wymaga rozważenie jego wymiaru w prawidłowo oznaczonym przedziale. Trafna jest argumentacja wskazana w kasacji, że uchybienie to miało charakter rażący i mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

Podobnie rażącym uchybieniem jest brak orzeczenia o obligatoryjnym oddaniu oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora. Zgodnie z art. 73 § 2 k.k. *in fine* w przypadku sprawcy, który popełnił przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, stosowanie dozoru w razie zawieszenia wykonania kary jest obowiązkowe. Obligatoryjność orzeczenia tego środka wobec zastosowania w odniesieniu do M. M. dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary nie budzi wątpliwości. Powyższe naruszenie art. 73 § 2 k.k. ma zatem charakter rażący, albowiem doprowadziło do nieuzasadnionego ograniczenia konsekwencji odpowiedzialności karnej oskarżonego, a jako takie miało oczywisty, istotny wpływ na treść wyroku.

Powyższe uchybienia skutkowały koniecznością uchylenia poddanego kontroli kasacyjnej wyroku w zaskarżonej części, tj. co do rozstrzygnięcia o karze i przekazaniem sprawy w tym tylko zakresie do ponownego rozpoznania

w postępowaniu odwoławczym. Sąd orzekający, będąc związany wyrażonym poglądem prawnym (art. 442 § 3 k.p.k.), a nadto kierunkiem wniesionej w sprawie apelacji obrońcy oskarżonego dokona na nowo kontroli w zakresie rozstrzygnięcia o karze oraz w razie potrzeby określi prawidłowo warunki stosowania środków związanych z poddaniem sprawcy próbie.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.